

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO GOSPODARSTVA, RADA I PODUZETNIŠTVA

PRIJEDLOG
ZAKONA O REGULACIJI ENERGETSKIH DJELATNOSTI
S KONACNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

Zagreb, studeni 2004.

PRIJEDLOG ZAKONA O REGULACIJI ENERGETSKIH DJELATNOSTI S KONACNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbama članka 2. stavak 4. alineja 1. Ustava Republike Hrvatske («Narodne novine» broj 41/01 i 55/01).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM

1. Uvod

Republika Hrvatska je potpisnik Europske energetske povelje temeljem koje se odredila da će ubrzati liberalizaciju energetskog sektora i omogućiti pristup trećim stranama na postojeće prijenosne i transportne sustave. Cilj otvaranja tržišta je da svi dobavljači energije dobiju jednaku priliku opskrbe kupaca uz objektivne, razvidne i nepristrane uvjete, a uspostava regulacije omogućava nadzor nad ostvarivanjem postavljenih ciljeva.

Nadalje, Republika Hrvatska se, u procesu izrade svog zakonodavnog okvira energetskog sektora, a u okviru priprema za buduće članstvo u Europskoj uniji, odredila u pravcu uvođenja konkurencije u opskrbi velikih kupaca i daljnjem, postupnom otvaranju tržišta (Direktive EU o liberalizaciji elektonenergetskog, 2003/54/EC, i plinskog tržišta 2003/55/EC).

Regulacija u tom kontekstu treba obuhvatiti djelatnost proizvodnje, prijenosa/transporta, distribucije i opskrbe energijom, a provodi je tijelo nadležno za regulaciju temeljem predloženog Zakona o regulaciji energetskih djelatnosti. Uloga regulacijskog tijela, vezano uz utvrđivanje pristupa prijenosnim/transportnim i distribucijskim mrežama za sve dobavljače i kupce energije, je u definiranju uvjeta pristupa mreži kao i troškova pristupa i korištenja mreže, kako bi se izbjegla zloraba monopolnog položaja vlasnika mreže. Cilj regulacije je da se otvaranjem energetskog tržišta i jačanjem konkurencije zaštite kupci, utvrđivanjem potrebne kvalitete usluga, uz prihvatljive troškove, te da se osiguraju uvjeti za privlačenje i dotok kapitala u hrvatski energetski sektor.

Regulacijsko tijelo treba štiti kupce ali i energetske subjekte, te pridonositi stabilnim uvjetima poslovanja. Potreba uspostave sustava regulacije energetskih djelatnosti u Republici Hrvatskoj na području elektroenergetskog i plinskog sustava, temelji se osobito u povećanju učinkovitosti poslovanja cjelokupnog sustava što će se postići uvođenjem i poticanjem tržišnog natjecanja, kao i u povećanju objektivnosti, razvidnosti i nepristranosti u pojedinim područjima, te stvaranju mogućnosti za osiguranje novih izvora financiranja. Nadalje, to će pogodovati poticanju investitora da se uključe u obavljanje gospodarskih djelatnosti koje će im omogućiti naplatu njihovih usluga po sustavu cijena koji odražava stvarne troškove funkcioniranja sustava ili pružanja energetskih usluga. Da bi takav model funkcionirao, prijeko je potrebna takva regulacija koja će voditi brigu o zaštiti kupaca i energetskih subjekata, ali i o interesima poduzetnika.

Provođenjem procesa restrukturiranja HEP-a i INA-e postići će se razvidnost poslovanja, što će značiti da se cijenom proizvoda i usluga osnovne djelatnosti za koje uglavnom ne postoji mogućnost izbora, neće subvencionirati i sporedne djelatnosti. Uloga regulacijskog tijela u tom smislu je regulacija opravdane cijene. Treba još jednom naglasiti da proces reforme u sektoru energetskih djelatnosti rezultira većom učinkovitošću poslovanja energetskih subjekata, većom razvidnošću poslovanja (što će dovesti do novih izvora financiranja), a regulacija pri tome ima i ulogu zaštite kupaca.

Ovim se Konacnim prijedlogom Zakona predlaže osnivanje Agencije za regulaciju energetskih djelatnosti cija bi zadaca bila uspostava sustava regulacije energetskih djelatnosti i provodenje regulacije sukladno posebnim zakonima kojima se ureduje obavljanje energetskih djelatnosti.

2. Postojeci zakonski okvir

Hrvatski sabor je 19. srpnja 2001. godine donio Zakon o regulaciji energetskih djelatnosti ("Narodne novine" br.68/01), a iste godine donio je i Zakon o dopuni Zakona o regulaciji energetskih djelatnosti ("Narodne novine" br.109/01). Istodobno, doneseni su i zakoni o tržištu elektricne energije, o tržištu nafte i naftnih derivata te o tržištu plina.

Nakon toga doneseni su i propisi kojima se ureduje podrucje regulacije energetskih djelatnosti:

- Uredba o financiranju rada Vijeca za regulaciju energetskih djelatnosti ("Narodne novine" br. 60/02),
- Statut Vijeca za regulaciju energetskih djelatnosti ("Narodne novine" br. 62/02),
- Uredba o razdoblju na koje se izdaje dozvola za obavljanje energetskih djelatnosti ("Narodne novine" br. 116/02),
- Odluka o odredivanju Energetskog instituta Hrvoje Požar za pripremu i obavljanje strucnih poslova za potrebe Vijeca za regulaciju energetskih djelatnosti ("Narodne novine" br. 147/02),
- Pravilnik o uvjetima za obavljanje energetskih djelatnosti ("Narodne novine" br.6/03),
- Pravilnik o energetskoj bilanci ("Narodne novine" br. 33/03),
- Pravilnik o podacima koje su energetski subjekti dužni dostaviti Vijecu za regulaciju energetskih djelatnosti ("Narodne novine" br. 97/03).

Pored toga, na snazi je i niz drugih podzakonskih akata kojima se ureduje i podrucje energetskih djelatnosti.

Trenutno su u pripremi još i sljedeci propisi:

- Zakon o proizvodnji, distribuciji i opskrbi toplinskom energijom,
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o energiji,
- novi Zakon o tržištu elektricne energije,
- novi Zakon o tržištu plina,

kao i niz podzakonskih propisa kojima se ureduje i podrucje energetskih djelatnosti.

3. Razlozi za donošenje Zakona o regulaciji energetskih djelatnosti

Osnovni razlozi za donošenje Zakona o regulaciji energetskih djelatnosti su:

1. **Uskladivanje s direktivama Europske unije;** u vremenu nakon 2001. godine donesen je niz dokumenata koji ureduju podrucje regulacije energetskih djelatnosti, a najvažniji su:
 - Direktiva 2003/54/EZ Europskog parlamenta i Vijeca o zajednickim pravilima za unutarnje tržište elektricne energije,
 - Direktiva 2003/55/EZ Europskog parlamenta i Vijeca o zajednickim pravilima unutarnjeg tržišta prirodnog plina.

Obveza je zemalja clanica Europske unije da usklade svoje zakonodavstvo s odredbama tih direktiva.

2. **Prilagodba Zakona novim potrebama;** dosadašnja iskustva na podrucju regulacije energetskih djelatnosti pokazuju da postojece uredenje regulacije izaziva ozbiljne poteškoce u funkcioniranju i razvoju energetskog sektora. Postojeci ustroj regulatora, prema kojemu se on sastoji od peteroclanog vijeca onemogućava njegov samostalan i

aktivan nastup u području regulacije, jer prijedloge većine akata izrađuje institucija nad kojom regulator nema kontrolu i koja, praktično, funkcionira bez ikakva utjecaja regulatora. Osim toga, ta institucija je u sukobu interesa jer pored poslova za potrebe regulatora obavlja i poslove na tržištu usluga u energetske sektoru.

Uz to, nadležnost nad regulatorom stvarno je podijeljena između Hrvatskog sabora i Vlade Republike Hrvatske bez jasnog razgraničenja, što dodatno usložnjava odnose u energetske sektoru. Budući da je Vlada Republike Hrvatske nadležna za cjelokupno gospodarsko i socijalno stanje u zemlji, predlaže se da Vlada ima nadležnost i nad regulatornim tijelom.

Mišljenje prema kojemu bi regulatorno tijelo bilo neovisnije u svome radu ako se pozicionira pod Hrvatski sabor, a ne pod Vladu Republike Hrvatske, nije utemeljeno na direktivama Europske unije jer prema tim direktivama zahtjev o neovisnosti regulatornog tijela izrečen je prema energetske subjektima. U tom pogledu Vlada Republike Hrvatske i Hrvatski sabor ravnopravno su neovisni od tih subjekata.

Postojećim zakonom nije na potpun i dovoljno jasan način određena uloga tijela za regulaciju kao ni njegova nadležnost i odgovornost za uspostavu i provođenje sustava regulacije energetske djelatnosti.

Konacnim prijedlogom zakona, jasno su definirani ciljevi regulacije energetske djelatnosti. Pored toga, taksativno su navedene sve djelatnosti i zadaci iz djelokruga rada novog tijela za regulaciju.

3. **Tranzicijsko razdoblje**; u tranzicijskim okolnostima otvaranja tržišta i uspostavljanja regulacije u energetske sektoru nije primjereno postavljanje uvjeta i ciljeva koji nisu eksplicitno određeni direktivama Europske unije, kao što je slučaj s pozicioniranjem i ustrojem regulatora. Konacni prijedlog zakona u skladnosti je s rješenjima nama bliskih europske zemalja-članica Europske unije (Austrija i Slovenija imaju tijelo za regulaciju u potpunoj ingerenciji vlade, a ne parlamenta), pri čemu se posebno ističe da Njemačka još nije uspostavila regulatora, a pripada najuzornijim europske državama koja ima i potpunu otvorenost tržišta električne energije.

4. Ciljevi koji se žele postići donošenjem novog zakona

Prema Konacnom prijedlogu Zakona donošenjem novog Zakona o regulaciji energetske djelatnosti postigli bi se sljedeći ciljevi:

- osiguranje objektivnosti, razvidnosti i nepristranosti u obavljanju energetske djelatnosti,
- unaprijeđenje tržišnog natjecanja u obavljanju energetske djelatnosti,
- osiguranje financijske i tehničke mogućnosti uspješnog poslovanja energetske subjekata koji obavljaju energetske djelatnosti kao javne usluge,
- sigurna i pouzdana dugoročna opskrba kupaca energijom,
- učinkovito i racionalno korištenje energije,
- poticanje poduzetništva u području energetike na tržišnim nacelima,
- investiranje u energetske sektor,
- zaštita kupaca energije i energetske subjekata,
- zaštita okoliša.

Predloženim zakonom osniva se Agencija za regulaciju energetske djelatnosti kao javna i neovisna ustanova koja ima Upravno vijeće, ravnatelja Agencije i radnike Agencije. Upravno vijeće imenuje Vlada Republike Hrvatske, a ravnatelja na javnom natjecanju izabire Upravno vijeće. Statut Agencije donosi Upravno vijeće Agencije, a potvrđuje Vlada Republike Hrvatske. Poslovi Agencije su od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku i Agencija ih obavlja na temelju javne ovlasti.

Sve akte za koje je donošenje isključivo nadležno tijelo za regulaciju energetske djelatnosti donosi Upravno vijeće Agencije na prijedlog ravnatelja Agencije, koje ujedno i potvrđuje prijedloge akata koje Agencija priprema na donošenje Vladi Republike Hrvatske. Predsjednik Upravnog vijeća Agencije upravlja radom Agencije, zastupa i predstavlja

Agenciju, a ravnatelj Agencije organizira stručni rad na pripremi svih prijedloga Upravnom vijeću.

Godišnje izvješće o ukupnom stanju u energetske sektoru, kao i financijsko izvješće o ostvarenju financijskog plana Agencija podnosi Vladi Republike Hrvatske. Prijedlog iznosa naknade za rad Agencije, Agencija također podnosi Vladi Republike Hrvatske na odobrenje.

Radi osiguravanja kontinuiteta u rješavanju pitanja od značaja za razvoj i djelovanje energetske tržišta i javnih usluga te kontrolne funkcije, opravdano je rješenje da ta pitanja budu u nadležnosti najvišeg izvršnog tijela države, Vlade Republike Hrvatske. U okviru svoje ustavne nadležnosti vodenja brige o gospodarskom razvitku zemlje (članak 112. Ustava Republike Hrvatske), Vlada Republike Hrvatske je za svoj rad odgovorna Hrvatskom saboru (članak 114. Ustava Republike Hrvatske), a njezin rad nadzire Hrvatski sabor (članak 80. Ustava Republike Hrvatske). Na taj način osigurana je neposredna kontrola Hrvatskog sabora u pitanjima od značaja za razvoj i djelovanje energetske tržišta i javnih usluga, kao važnog i nezaobilaznog dijela ukupnog gospodarskog razvitka Republike Hrvatske.

Kako su odluke Agencije socijalno i općedruštveno osjetljive, imaju utjecaj na ukupne društvene i gospodarske prilike u zemlji, to je stavljanje Agencije u operativnu nadležnost Vlade Republike Hrvatske najprikladnije rješenje jer je upravo Vlada Republike Hrvatske odgovorna Hrvatskom saboru za svakodnevne društvene i gospodarske prilike.

Zaključno, konstatira se da je Konacni prijedlog zakona u cijelosti uskladen s direktivama Europske unije, Ustavom Republike Hrvatske i zakonima Republike Hrvatske te omogućava postizanje naprijed navedenih ciljeva.

5. Tijela zadužena za provedbu zakona

Prema Konacnom prijedlogu Zakona, podjela nadležnosti provela bi se na sljedeći način:

Hrvatski sabor: zakonima iz područja energetike utvrđuje prava i obveze Agencije;

Vlada Republike Hrvatske: (1) donosi odluke potvrđujući Statut Agencije, dajući osnovna načela za rad Agencije; (2) izravno prima izvješća od Agencije i podržava njezinu samostalnost i neovisnost; (3) odobrava iznos naknade za rad Agencije.

Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva: daje suglasnosti i mišljenja na prijedloge koje Vladi Republike Hrvatske upućuje Agencija.

Agencija za regulaciju energetske djelatnosti: upravlja i nadzire energetske sektor, te daje informacije Vladi Republike Hrvatske. To uključuje: (1) izdavanje dozvola za obavljanje energetske djelatnosti; (2) donošenje metodologija za utvrđivanje tarifnih sustava te davanje mišljenja o prijedlozima visine tarifnih stavki; (3) odobrenje planova razvoja i izgradnje mreža; (4) davanje suglasnosti, rješenja, mišljenja i obavljanje nadzora nad svim tarifnim sustavima, tržištima energije i energetske subjektima.

6. Nadzor nad primjenom propisa

Nadzor nad provedbom ovoga Zakona obavlja Vlada Republike Hrvatske.

III. IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nisu potrebna nikakva sredstva jer je financiranje rada Agencije uređeno odredbama samoga Zakona.

IV. OBRAZLOŽENJE RAZLOGA DA SE ZAKON DONESE PO HITNOM POSTUPKU

Postojeći ustroj Vijeća za regulaciju energetske djelatnosti prema kojemu se ono sastoji samo od pet članova, onemogućava njegovo samostalno i aktivno nastupanje u području regulacije energetske djelatnosti, jer izradu prijedloga većine akata, odnosno stručne poslove za potrebe Vijeća, obavlja Energetski institut "Hrvoje Požar" kao ustanova nad kojom Vijeće nema kontrolu. U takvim okolnostima Vijeće nema potrebne uvjete za ostvarivanje funkcije neovisnog regulatornog tijela u području regulacije energetske djelatnosti. To dovodi i do poteškoća u obavljanju energetske djelatnosti te uspostavi tržišta energija, s mogućnošću nastanka dugoročno teških posljedica, pa je ovakvu organizaciju rada Vijeća potrebno čim prije ukinuti.

Urgentna je i potreba da se novim zakonom regulatorno tijelo stavi u nadležnost Vlade Republike Hrvatske, te da se Vlada, u okviru brige o ukupnom gospodarskom stanju, razvitku i socijalnom stanju u Republici Hrvatskoj, učini odgovornom i za cjelokupno stanje energetskega sektora.

Nadalje, postoji potreba da se regulacija energetske djelatnosti čim prije normativno uskladi s direktivama Europske unije, kao jedan od značajnih poslova u procesu pridruživanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

Sve navedeno predstavlja osobito opravdan državni razlog da se Zakon o regulaciji energetske djelatnosti donese po hitnom postupku.

Donošenjem ovoga Zakona po hitnom postupku osiguralo bi se jedinstveno i rokovno usklađeno djelovanje izmijenjenog Zakona o energiji, te novog Zakona o tržištu električne energije, za čije je donošenje također predložen hitni postupak.

KONACNI PRIJEDLOG ZAKONA O REGULACIJI ENERGETSKIH DJELATNOSTI

I. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Zakonom uređuje se uspostava i provođenje sustava regulacije energetske djelatnosti, uređuje se postupak osnivanja tijela za regulaciju energetske djelatnosti, te se uređuju druga pitanja od značaja za regulaciju energetske djelatnosti.

Članak 2.

(1) Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu imaju značenja utvrđena Zakonom o energiji, kao i zakonima kojima se uređuje obavljanje energetske djelatnosti.

(2) U ovom Zakonu koriste se i izrazi koji u smislu ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

- Hrvatska energetska regulatorna agencija – tijelo nadležno za regulaciju energetske djelatnosti,
- regulacija energetske djelatnosti - sustav mjera i pravila kojima se uređuje djelovanje energetske subjekata radi ostvarenja ciljeva regulacije utvrđenih ovim Zakonom.

Članak 3.

Regulacija energetske djelatnosti uspostavlja se radi provođenja sustava reguliranog djelovanja energetske subjekata u obavljanju energetske djelatnosti, posebice onih energetske djelatnosti koje se obavljaju kao javne usluge i u javnom interesu, s jedne strane, te radi uspostave i uređenja tržišta energije, s druge strane, a sve sukladno odredbama Zakona o energiji i zakona kojima se uređuje obavljanje pojedinih energetske djelatnosti.

Članak 4.

(1) Temeljni ciljevi regulacije energetske djelatnosti su:

- osiguranje objektivnosti, razvidnosti i nepristranosti u obavljanju energetske djelatnosti,
- briga o provedbi načela reguliranog pristupa mreži/sustavu,
- donošenje metodologija za utvrđivanje tarifnih stavaka tarifnih sustava,
- uspostavljanje učinkovitog tržišta energije i tržišnog natjecanja,
- zaštita kupaca energije i energetske subjekata.

(2) Regulacijom energetske djelatnosti promiče se:

- učinkovito i racionalno korištenje energije,
- poduzetništvo u području energetike,
- investiranje u energetske sektor,
- zaštita okoliša.

Članak 5.

(1) Regulacija energetske djelatnosti provodi se u dijelu koji se odnosi na regulirane energetske djelatnosti i u dijelu koji se odnosi na tržišne energetske djelatnosti.

(2) Regulirane energetske djelatnosti i energetske djelatnosti koje se obavljaju kao javne usluge uređuju se prema načelima objektivnosti, razvidnosti i nepristranosti, uvažavajući opravdane troškove poslovanja, pogona, održavanja, zamjene, izgradnje ili rekonstrukcije objekata, tako da se energetskim subjektima omogućuje razuman i društveno prihvatljiv povrat sredstava uloženi radi obavljanja energetske djelatnosti propisanih zakonom.

(3) Tržišne energetske djelatnosti uređuju se prema načelima tržišnog natjecanja i poticanja poduzetništva na tržištu energije.

II. AGENCIJA ZA REGULACIJU ENERGETSKIH DJELATNOSTI

Članak 6.

- (1) Ovim Zakonom osniva se Hrvatska energetska regulatorna agencija - HERA (u daljnjem tekstu: Agencija) kao samostalna, neovisna i neprofitna javna ustanova, radi uspostave i provođenja regulacije energetske djelatnosti.
- (2) Sjedište Agencije je u Zagrebu.
- (3) Rad Agencije je javan.
- (4) Statutom i drugim općim aktima Agencije uređuju se pitanja značajna za djelatnost, ustroj i rad Agencije.
- (5) Statutom Agencije uređuju se: unutarnje ustrojstvo, predstavljanje i zastupanje, rad i poslovanje, nadzorna tijela, osnivanje i djelokrug rada savjetodavnih i stručnih tijela, ovlasti i način odlučivanja, opći akti, tajnost podataka, javnost rada te druga pitanja značajna za rad Agencije.
- (6) Statut Agencije donosi Upravno vijeće, a potvrđuje ga Vlada Republike Hrvatske nakon pribavljenog mišljenja Ministarstva.

Članak 7.

- (1) Osnivač Agencije je Republika Hrvatska, a osnivačko pravo ostvaruje Vlada Republike Hrvatske.
- (2) Agencija za svoj rad odgovara Vladi Republike Hrvatske.

Članak 8.

Poslovi Agencije od posebnog su interesa za Republiku Hrvatsku, a Agencija ih obavlja na temelju javne ovlasti.

Članak 9.

- (1) U nadležnosti Agencije su sljedeći poslovi:
 - izdavanje dozvola za obavljanje energetske djelatnosti, privremeno i trajno oduzimanje dozvola,
 - donošenje metodologija za utvrđivanje tarifnih stavaka tarifnih sustava,
 - davanje mišljenja Ministarstvu o tarifnom sustavu za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije, naknadi za poticanje obnovljivih izvora i kogeneracije te naknadi za naslijedene troškove,
 - nadzor nad primjenom svih tarifnih sustava i propisanih naknada,
 - davanje mišljenja Ministarstvu o općim uvjetima za opskrbu energijom,
 - donošenje odluke o izgradnji novih objekata za proizvodnju električne energije snage do 50 MW,
 - izdavanje prethodnog odobrenja za izgradnju energetskog objekta za proizvodnju toplinske energije za tarifne kupce,
 - izdavanje rješenja o stjecanju statusa povlaštenog proizvođača,
 - davanje suglasnosti energetskom subjektu za distribuciju toplinske energije za izgradnju izravnog voda za distribuciju toplinske energije,
 - odobrenje planova razvoja i izgradnje mreža,
 - donošenje propisa u energetskom sektoru za koje je ovlaštena ovim Zakonom i zakonima kojima se uređuje obavljanje pojedinih energetske djelatnosti; te davanje mišljenja ili suglasnosti na pravila i propise u energetskom sektoru,
 - nadzor nad energetskim subjektima, sukladno odredbama Zakona o energiji i zakonima kojima se uređuje obavljanje pojedinih energetske djelatnosti,
 - nadzor kvalitete usluge energetske subjekata,
 - objavljivanje obavijesti i podataka o energetskej učinkovitosti i korištenju energije,
 - sudjelovanje u definiranju energetske politike,
 - suradnja s ministarstvima i inspekcijskim službama,
 - prikupljanje i obrada podataka u vezi s djelatnostima energetske subjekata,
 - podnošenje zahtjeva za pokretanje prekršajnih postupaka.

(2) Agencija je u uspostavi i provođenju sustava regulacije energetske djelatnosti koje se obavljaju kao javne usluge, posredstvom savjetodavnih tijela u kojima sudjeluju i predstavnici udruga potrošača, dužna primjenjivati mjere za zaštitu osnovnih prava potrošača.

(3) U skladu s odredbama ovoga Zakona te ostalih propisa kojima se uređuje obavljanje pojedinih energetske djelatnosti, Agencija će obavljati svoju djelatnost tako da energetska tržišta djeluju na objektivno, razvidno i nepristrano način, vodeći računa o interesima energetske subjekata i kupaca.

(4) Energetski subjekti obvezni su odgovarati na upite Agencije u vezi s poslovima iz stavka 1. ovoga članka, sukladno članku 27. ovoga Zakona.

(5) Agencija posebno rješava sporove u vezi s:

- odbijanjem priključka na prijenosnu mrežu/transportni sustav,
- određivanjem naknade za priključak i za korištenje prijenosne mreže/transportnog sustava.

(6) Odluka Agencije u rješavanju sporova iz stavka 5. ovoga članka konačna je i protiv nje nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor.

Članak 10.

(1) Agencija je u uspostavi i provođenju sustava regulacije energetske djelatnosti, koje se obavljaju prema nacelima tržišnog poslovanja, dužna primjenjivati pravila i sustav mjera za zaštitu tržišnog natjecanja, za pitanja iz isključive nadležnosti Agencije.

(2) Agencija prati posebice:

- pravila o vodenju i raspodjeli kapaciteta spojnih vodova, u suradnji s regulatornim tijelima susjednih država s kojima postoje veze elektroenergetskog i plinskog sustava,
- ustroj kojim se rješava zagušenje unutar nacionalne prijenosne mreže/sustava,
- rokove u kojima operator prijenosnog sustava ili operator distribucijskog sustava izvodi popravke i priključke,
- objave odgovarajućih informacija operatora prijenosnog i operatora distribucijskog sustava upućenih zainteresiranim stranama o priključcima, prijenosnoj mreži/sustavu i distribucijskoj mreži i raspodjeli prijenosne moći spojnih vodova, vodeći računa o povjerljivosti pojedinih informacija,
- odvojenost vodenja poslovnih knjiga, kako je propisano Zakonom o energiji i zakonima kojima se uređuju pojedine energetske djelatnosti, da bi se spriječilo subvencioniranje između proizvodne, prijenosne, distribucijske i opskrbe djelatnosti,
- objektivne, razvidne i nepristrane uvjete i tarife za priključenje novih proizvođača električne energije, osobito vodeći računa o troškovima i koristima obnovljivih izvora energije, distribuirane proizvodnje i kogeneracije,
- stupanj u kojemu operator prijenosnog sustava ili operator distribucijskog sustava ispunjava svoje zadatke sukladno Zakonu o energiji i zakonima kojima se uređuju pojedine energetske djelatnosti,
- stupanj razvidnosti tržišnog natjecanja.

(3) Agencija je dužna objavljivati godišnja izvješća o rezultatima procjena iz stavka 2. ovoga članka i ovlaštena je u slučaju potrebe zahtijevati provedbu određenih mjera radi osiguranja načela razvidnosti, objektivnosti i nepristranosti.

(4) Za pitanja u vezi s obavljanjem energetske djelatnosti na tržištu, koja nisu uređena ovim Zakonom, a koja se odnose na sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišnog natjecanja potrebno je primijeniti Zakon o zaštiti tržišnog natjecanja, a Agencija je dužna pružiti tehničku pomoć u obliku stručnih mišljenja i analiza Agenciji za zaštitu tržišnog natjecanja.

Članak 11.

(1) Agencija je dužna odlukom utvrditi metodologije za:

- tarifne sustave, bez visine tarifnih stavaka,
- utvrđivanje naknade za priključak na prijenosnu i distribucijsku mrežu, te povećanje priključne snage,
- pružanje usluga uravnoteženja električne energije u elektroenergetskom sustavu,
- pružanje usluga uravnoteženja prirodnog plina u plinovodnom sustavu,

- pristup skladištenju prirodnog plina, količini plina u plinovodu i drugim pomoćnim uslugama u plinovodnom sustavu.
- (2) Metodologije iz stavka 1. alineja 1. ovoga članka moraju omogućavati ulaganja potrebna za razvoj mreže i ostale zahtjeve sukladno Zakonu o energiji i zakonima kojima se uređuju pojedine energetske djelatnosti.
- (3) Agencija donosi tarifni sustav za transport nafte naftovodom i transport naftnih derivata produktovodom.

Članak 12.

- (1) Agencija je ovlaštena, u slučaju potrebe, zahtijevati od operatora prijenosnog sustava i operatora distribucijskog sustava izmjenu uvjeta, pravila i ustroja navedenih u članku 10. stavku 2. ovoga Zakona kako bi se osigurala njihova nepristrana primjena.
- (2) Nezadovoljna strana može podnijeti Agenciji prigovor:
 - na rad operatora prijenosnog sustava i operatora distribucijskog sustava u vezi s pitanjima iz članka 10. ovoga Zakona,
 - na odluku o metodologijama donesenim sukladno članku 11. ovoga Zakona.
- (3) Prigovor iz stavka 2. alineje 1. ovoga članka može se podnijeti u roku od 30 dana od dana počinjene nepravilnosti u radu operatora prijenosnog sustava i operatora distribucijskog sustava, a prigovor iz stavka 2. alineje 2. ovoga članka može se podnijeti u roku od 60 dana od dana donošenja odluke.
- (4) Agencija je dužna donijeti odluku o prigovoru u roku od 60 dana nakon primitka prigovora.
- (5) Odluka Agencije iz stavka 4. ovoga članka konačna je i protiv nje nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor.
- (6) Odredbe stavaka 1. do 4. ovoga članka koje se odnose na prijenos električne energije i distribuciju električne energije pod jednakim se uvjetima primjenjuju i za ostale regulirane energetske djelatnosti.

Članak 13.

Osim obveza, nadležnosti i odgovornosti iz članaka 9. do 12. ovoga Zakona, Agencija ima obveze, nadležnosti i odgovornosti koje proizlaze iz pojedinačnih odredbi Zakona o energiji, kao i zakona kojima se uređuje obavljanje pojedinih energetske djelatnosti.

Članak 14.

Agencija je samostalna u poduzimanju svih organizacijskih i drugih mjera potrebnih za nesmetano obavljanje funkcija i ispunjavanje obveza u skladu s ovim Zakonom, Zakonom o energiji, kao i zakonima kojima se uređuje obavljanje pojedinih energetske djelatnosti.

Članak 15.

- (1) Agencijom upravlja Upravno vijeće koje se sastoji od pet članova, među kojima je jedan predsjednik Upravnog vijeća, a jedan njegov zamjenik.
- (2) Članove Upravnog vijeća imenuje Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ministarstva, istodobno određujući predsjednika i zamjenika predsjednika, na vrijeme od pet godina, s mogućnošću još jednog imenovanja.
- (3) Upravno vijeće donosi akte potrebne za rad i poslovanje, programe rada i razvoja, nadzire njihovo provođenje, odlučuje o financijskom planu i godišnjem obracunu, određuje strategiju i vodi politiku regulacije energetske djelatnosti sukladno ciljevima iz stavka 1. članka 4. ovoga Zakona.
- (4) Predsjednik Upravnog vijeća rukovodi radom Upravnog vijeća.
- (5) Predsjednik Upravnog vijeća predstavlja i zastupa Agenciju, poduzima sve pravne radnje u ime i za račun Agencije i odgovoran je za zakonitost rada Agencije.
- (6) Predsjednika Upravnog vijeća u vrijeme njegove odsutnosti zamjenjuje njegov zamjenik.

Članak 16.

- (1) Članom Upravnog vijeća može biti imenovan državljani Republike Hrvatske, s prebivalištem u Republici Hrvatskoj, koji ima najmanje visoku stručnu spremu tehnicke, pravne ili ekonomske struke, uz dobro poznavanje engleskog jezika i radno iskustvo od najmanje sedam godina, u čemu barem pet godina na poslovima s područja energetike.

(2) Clanom Upravnog vijeca ne može biti imenovana osoba koja je pravomocno osudena za kazneno djelo koje je cini nedostojnom obavljanja dužnosti clana Upravnog vijeca, koja obnaša dužnost u tijelima zakonodavne i izvršne vlasti te tijelima politickih stranaka, ili koja je u radnom odnosu u energetskom subjektu na kojega se primjenjuju odredbe ovoga Zakona.

(3) Funkcija clana Upravnog vijeca obavlja se kao jedino zanimanje.

Clanak 17.

Clan Upravnog vijeca i clanovi njihove uže obitelji ne mogu biti vlasnici, dionicari ili imatelji udjela u energetskim subjektima više od 0,5 % temeljnog dionickog kapitala, clanovi uprave ili nadzornih odbora ili bilo kojih drugih tijela u energetskim subjektima, te im nije dopušteno imati materijalni interes u podrucju energetskih djelatnosti i nije im dopušteno obavljati druge poslove u energetskom subjektu na kojega se primjenjuju odredbe ovoga Zakona, zbog cega bi moglo doći do sukoba interesa.

Clanak 18.

(1) Vlada Republike Hrvatske će razriješiti dužnosti clana Upravnog vijeca prije isteka razdoblja na koje je imenovan, na prijedlog Ministarstva, u slucaju:

1. ako to sam zatraži,
2. teže povrede dužnosti utvrđene Statutom Agencije,
3. nemogućnosti urednog obavljanja dužnosti dulje od šest mjeseci,
4. trajnog gubitka sposobnosti za obavljanje dužnosti,
5. pravomocne osude za kazneno djelo koje ga cini nedostojnim obavljanja dužnosti,
6. nastupa okolnosti iz clanka 17. ovoga Zakona.

(2) O postojanju razloga za razriješenje clana Upravnog vijeca prije isteka razdoblja na koje je imenovan, Upravno vijeće je obvezno obavijestiti Ministarstvo.

(3) Clan Upravnog vijeca ne može godinu dana od dana razriješenja s dužnosti zasnovati radni odnos u energetskom subjektu na kojeg se primjenjuju odredbe ovoga Zakona, osim u slucaju iz stavka 1. točka 3. i 4. ovoga clanka.

(4) Clan Upravnog vijeca, nakon razriješenja s dužnosti sve do pocetka ostvarivanja place po drugom utemeljenju ili do ostvarivanja prava na mirovinu sukladno općim propisima, a najdulje godinu dana od dana razriješenja s dužnosti, ima pravo na naknadu u visini place koju ostvaruje kao clan Upravnog vijeca, osim u slucajevima razriješenja iz stavka 1. točke 2., 5. i 6. ovoga clanka.

(5) Upravno vijeće može biti razriješeno u cjelini ako uzastopno i višekratno ne donosi odluke u vezi clanka 11. na način opisan u clanku 19. stavak 4. ovoga Zakona.

Clanak 19.

(1) Upravno vijeće odlučuje na sjednicama koje saziva predsjednik Upravnog vijeca.

(2) Sjednice Upravnog vijeca su javne. Iznimno, Upravno vijeće može odlučiti da će sjednica ili rasprava o pojedinoj točki biti zatvorena za javnost.

(3) Upravno vijeće donosi odluke u postupanju prema odredbama clanaka 10. i 11. ovoga Zakona.

(4) Upravno vijeće odlučuje većinom glasova svih clanova Upravnog vijeca.

(5) Za donošenje odluka iz clanka 11. ovoga Zakona i drugih značajnih odluka te za davanje mišljenja Vladi Republike Hrvatske i Ministarstvu, Upravno vijeće donosi odluke na prijedlog ravnatelja Agencije, koji je dužan nazočiti sjednicama Upravnog vijeca na poziv Upravnog vijeca, bez prava glasa. Upravno vijeće odlučuje i o drugim pitanjima iz djelokruga rada Agencije, pri čemu može zatražiti mišljenje ravnatelja Agencije.

(6) U svim postupcima pred Agencijom, koji se pokreću u skladu s odredbama ovoga Zakona, Agencija mora omogućiti svakoj stranci u postupku da se prije donošenja odluke izjasni o činjenicama bitnim za donošenje odluke, te da dostavi svu potrebnu dokumentaciju ili druge dokaze za koje smatra da su značajni za donošenje odluke.

(7) Ako stranka nije u utvrđenom roku izvršila konačnu odluku Upravnog vijeca, Upravno vijeće može provesti postupak izvršenja te odluke posredstvom druge osobe ili prisilno, ili pokrenuti prekršajni postupak u skladu s odredbama Zakona o prekršajima.

(8) Odluke Upravnog vijeca potpisuje predsjednik Upravnog vijeca.

(9) Odluke Upravnog vijeća objavljuju se u "Narodnim novinama", a pojedinačne odluke koje Upravno vijeće donosi u obavljanju javnih ovlasti i druge odluke za koje tako odluci Upravno vijeće, objavljuju se u glasilu Agencije.

(10) Na ostala pitanja u vezi s radom Agencije koja nisu uređena ovim Zakonom, primjenjuju se odredbe Zakona o ustanovama i Zakona o općem upravnom postupku.

Članak 20.

(1) Ravnatelja Agencije imenuje Upravno vijeće, na temelju javnoga natjecaja na vrijeme od četiri godine, s mogućnošću ponovnog izbora.

(2) Za imenovanje ravnatelja Agencije primjenjuju se odgovarajuće odredbe članka 16. i 17. ovoga Zakona, s tim da osoba koja može biti imenovana ravnateljem mora imati radno iskustvo na rukovodećim poslovima u energetske sektoru u trajanju od najmanje tri godine.

(3) Upravno vijeće dužno je razriješiti ravnatelja Agencije u slučajevima i po postupku propisanom Zakonu o ustanovama i o tome obavijestiti Ministarstvo.

(4) U slučaju razrješenja ravnatelja Upravno vijeće imenovat će vršitelja dužnosti ravnatelja Agencije i raspisati natjecaj za ravnatelja u zakonskom roku.

Članak 21.

(1) Ravnatelj Agencije organizira i vodi stručni rad Agencije.

(2) Ravnatelj Agencije obavlja i druge poslove utvrđene statutom Agencije.

(3) Ravnatelj Agencije za svoj rad odgovara Upravnom vijeću Agencije.

(4) Ravnatelj Agencije priprema Upravnom vijeću prijedloge za donošenje odluka iz članka 11. ovoga Zakona i drugih značajnih odluka te prijedloge za davanje mišljenja Vladi Republike Hrvatske i Ministarstvu, kao i prijedloge odluka koje Upravno vijeće, u skladu s ovim Zakonom, te drugim zakonima i podzakonskim aktima, upućuje Vladi Republike Hrvatske na donošenje.

(5) Ravnatelj Agencije dužan je nazočiti sjednicama Upravnog vijeća ako je pozvan na sjednicu.

Članak 22.

Upravno vijeće Agencije ne može bez suglasnosti Vlade Republike Hrvatske steci, opteretiti ili otuditi nekretninu i drugu imovinu ili sklopiti drugi pravni posao ako je ugovor ili drugi pravni posao u vrijednosti većoj od polovice proračuna Agencije.

Članak 23.

Tijela državne uprave dužna su zatražiti mišljenje Agencije na nacrt prijedloga zakona i drugih propisa koji se odnose na obavljanje energetske djelatnosti.

Članak 24.

(1) Agencija ima vlastiti proračun koji se temelji na naknadama za obavljanje poslova regulacije energetske djelatnosti.

(2) Agencija donosi proračun za sljedeću godinu, uz prethodno pribavljeno mišljenje Ministarstva.

(3) Vlada Republike Hrvatske donosi odluku o visini naknada iz stavka 1. ovoga članka na prijedlog Upravnog vijeća, koje je prethodno pribavilo mišljenje Ministarstva.

Članak 25.

(1) Agencija je dužna jedanput godišnje podnijeti Vladi Republike Hrvatske izvješće o svom radu, a osobito:

- zapažanjima koja su značajna za razvoj energetske tržišta i javnih usluga u energetske sektoru,
- analizi energetske sektora,
- ostvarenju proračuna Agencije za prethodnu godinu.

(2) Na zahtjev Vlade Republike Hrvatske, Agencija je dužna podnijeti izvješća i o svom stručnom i financijskom poslovanju te izvješća o pojedinim specifičnim pitanjima iz svog djelokruga rada i za razdoblja kraća od godinu dana.

(3) Nakon prihvaćanja izvješća iz stavka 1. ovoga članka, Agencija je dužna objaviti to izvješće na hrvatskom i engleskom jeziku.

Clanak 26.

- (1) Strucne poslove u okviru rada i poslovanja Agencije obavljaju radnici Agencije.
- (2) Za ostvarivanje prava i obveza iz radnog odnosa i u vezi s radnim odnosom, za radnike Agencije primjenjuju se opci propisi o radu.
- (3) Za radnike Agencije vrijede i uvjeti iz clanka 17. ovoga Zakona.
- (4) Clanovi Upravnog vijeca, ravnatelj Agencije i drugi radnici Agencije dužni su postupati savjesno i u skladu s pravilima struke.

Clanak 27.

- (1) Agencija je ovlaštena od energetskih subjekata zatražiti podatke, izvješća i druge potrebne dokumente koji su nužni za obavljanje poslova iz nadležnosti Agencije temeljem ovoga Zakona i zakona kojima se uređuje obavljanje energetskih djelatnosti.
- (2) Energetski subjekti dužni su u propisanom roku odgovoriti na zahtjev Agencije i dostaviti zatražene podatke, izvješća i drugu dokumentaciju u skladu sa zahtjevom Agencije iz stavka 1. ovoga clanka.
- (3) Agencija je dužna u roku od 60 dana odgovoriti na pisani zahtjev energetskog subjekta o pitanjima koja su u vezi s regulacijom njegove energetske djelatnosti i znacajni su za njegovo poslovanje.

III. KAZNE NE ODREDBE

Clanak 28.

- (1) Novcanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit ce se za prekršaj energetski subjekt ako ne postupi prema zahtjevu Agencije (clanak 27. stavak 2.).
- (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovog clanka kaznit ce se i odgovorna osoba energetskog subjekta novcanom kaznom u iznosu od 300,00 do 5.000,00 kuna.

IV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Clanak 29.

- (1) Ministarstvo ce predložiti clanove Upravnog vijeca u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, a Vlada Republike Hrvatske ce u roku od 10 dana od primitka prijedloga imenovati predsjednika, zamjenika predsjednika i ostale clanove Upravnog vijeca.
- (2) Imenovani clanovi Upravnog vijeca dužni su konstituirati Upravno vijece u roku od 10 dana od dana imenovanja.
- (3) Postojece Vijece za regulaciju energetskih djelatnosti privremeno nastavlja obavljati regulaciju energetskih djelatnosti do imenovanja clanova Upravnog vijeca.

Clanak 30.

Upravno vijece je dužno Vladi Republike Hrvatske dostaviti statut Agencije na potvrdu u roku od 30 dana od dana konstituiranja Upravnoga vijeca. Nakon potvrde statuta Agencije, Upravno vijece ce u roku od 10 dana od dana potvrde podnijeti prijavu za brisanje Vijeca za regulaciju energetskih djelatnosti iz sudskog registra te podnijeti prijavu za upis Agencije u sudski registar ustanova.

Clanak 31.

- (1) Zateceni clanovi Vijeca za regulaciju energetskih djelatnosti i radnici strucne službe Vijeca za regulaciju energetskih djelatnosti nastavljaju s radom na odgovarajucim poslovima kao radnici Agencije na temelju ugovora o radu prema Statutu Agencije ili kao imenovani clanovi Upravnoga vijeca.
- (2) Radnicima neprofitne pravne osobe koja priprema i obavlja strucne poslove Vijeca za regulaciju energetskih djelatnosti omogucava se nastavak s radom na odgovarajucim poslovima kao radnicima Agencije na temelju ugovora o radu prema Statutu Agencije.

Clanak 32.

Upravno vijeće raspisat će natječaj za ravnatelja Agencije u roku od 30 dana od dana potvrde Statuta Agencije.

Clanak 33.

(1) Sve akte Vijeća za regulaciju energetske djelatnosti donesene do dana imenovanja Upravnog vijeća iz članka 29., kao i sve zaprimljene zahtjeve za dozvole i suglasnosti i druge podneske Vijeću za regulaciju energetske djelatnosti, te pokretnu i nepokretnu imovinu, pismohranu i drugu dokumentaciju, sredstva za rad, financijska sredstva, prava i obveze Vijeća za regulaciju energetske djelatnosti, preuzima Agencija kao pravna sljednica Vijeća za regulaciju energetske djelatnosti.

(2) Podzakonski propisi Vlade Republike Hrvatske koji se odnose na rad i financiranje rada Vijeća za regulaciju energetske djelatnosti primjenjuju se na Agenciju do dana stupanja na snagu novih propisa, ako nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona.

Clanak 34.

Sva rješenja o izdavanju i oduzimanju dozvola za obavljanje energetske djelatnosti, koja su izdana do dana stupanja na snagu ovoga Zakona, vrijede do isteka roka na koji su izdana.

Clanak 35.

Upravni i sudski postupci, započeti do dana stupanja na snagu ovoga Zakona, dovršit će se prema propisima koji su vrijedili do dana stupanja na snagu ovoga Zakona, a prema odredbama ovoga Zakona samo u slučaju ako je to povoljnije za stranku u postupku.

Clanak 36.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje vrijediti Zakon o regulaciji energetske djelatnosti («Narodne novine» br. 68/01 i 109/01).

Clanak 37.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u «Narodnim novinama».

OBRAZLOŽENJE CLANAKA

I. TEMELJNE ODREDBE

Clanak 1.

Ovim se clankom određuje da se ovim Zakonom uređuje uspostava i provođenje sustava regulacije energetske djelatnosti, uređuje se postupak osnivanja tijela za regulaciju energetske djelatnosti te se uređuju druga pitanja od značaja za regulaciju energetske djelatnosti.

Clanak 2.

Ovim se clankom određuje da izrazi koji se koriste u ovom Zakonu imaju značenja utvrđena Zakonom o energiji i zakonima kojima se uređuje obavljanje pojedinih energetske djelatnosti, te se određuje značenje izraza «Hrvatska energetska regulatorna agencija» i «regulacija energetske djelatnosti» za potrebe ovog Zakona.

Clanak 3.

Ovim se clankom obrazlaže svrha i cilj uspostave i provođenja sustava reguliranog djelovanja energetske subjektata u obavljanju energetske djelatnosti, s jedne strane, te uspostave i uređenja tržišta energije, s druge strane.

Clanak 4.

Ovim se clankom taksativno navode ciljevi regulacije energetske djelatnosti (stavak 1.), te se određuje koje se aktivnosti promiču regulacijom energetske djelatnosti (stavak 2.)

Clanak 5.

Predloženim clankom 5. određuju se osnovna načela i pravila u uređivanju reguliranih energetske djelatnosti, energetske djelatnosti koje se obavljaju kao javne usluge i u javnom interesu te energetske djelatnosti koje se uređuju prema načelima tržišnog poslovanja. Naznačuju se temeljni ciljevi regulacije energetske djelatnosti te učinci koji trebaju iz nje proizaći.

II. AGENCIJA ZA REGULACIJU ENERGETSKIH DJELATNOSTI

Clanak 6.

Ovim clankom se, radi uspostave i provođenja regulacije energetske djelatnosti, uređuje osnivanje Hrvatske energetske regulatorne agencije (HERA - u daljnjem tekstu: Agencija) kao samostalne, neovisne i neprofitne javne ustanove sa sjedištem u Zagrebu te se određuje koja se pitanja uređuju Statutom Agencije. Nadalje, određuje se da Statut Agencije donosi Upravno vijeće, a potvrđuje ga Vlada Republike Hrvatske nakon što pribavi mišljenje Ministarstva.

Clanak 7.

Određuje se da je osnivač Agencije Republika Hrvatska te se propisuje da Agencija za svoj rad odgovara Vladi Republike Hrvatske.

Clanak 8.

Predloženim clankom određuje se da su poslovi Agencije od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku te da ih Agencija obavlja na temelju javnih ovlasti.

Clanak 9.

Stavkom 1. ovoga clanka taksativno se određuju poslovi iz nadležnosti Agencije koji se odnose na regulaciju energetske djelatnosti i rad energetske subjektata.

Stavkom 2. određuje se da Agencija putem svojih savjetodavnih tijela treba primjenjivati mjere za zaštitu osnovnih prava potrošača.

Stavkom 3. utvrđuje se obveza Agencije da svoje djelatnosti obavlja s ciljem osiguravanja tržišta energije, a na razvidan i nepristran način, vodeći računa o interesima energetske subjekata i kupaca.

Stavkom 4. definira se obveza energetske subjekata prema Agenciji.

Stavkom 5. i 6. utvrđuju se ovlasti Agencije vezano na sporove, određuje se da su odluke Agencije konačne, te da protiv istih nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor.

Članak 10.

Ovim člankom taksativno se navodi koje je aktivnosti dužna provoditi Agencija u uspostavi i provođenju sustava regulacije energetske djelatnosti čime se provede usklađenje ovoga Zakona s Direktivom 2003/54/EC i Direktivom 2003/55/EC.

Stavkom 1. ovoga članka posebno se naglašava obveza Agencije da u uspostavi i provođenju sustava regulacije energetske djelatnosti, koje se obavljaju na načelima tržišnog poslovanja, primjenjuje pravila i sustav mjera za zaštitu tržišnog natjecanja.

Nadalje, posebno se navodi da je Agencija dužna pružiti tehničku pomoć u obliku stručnih mišljenja i analiza Agenciji za zaštitu tržišnog natjecanja u svim pitanjima u vezi s obavljanjem energetske djelatnosti na tržištu, koja nisu uređena ovim Zakonom, a odnose se na sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišnog natjecanja.

Članak 11.

Određenjem ovoga članka u nadležnost Agencije stavljena je obveza utvrđivanja nekoliko metodologija koje se koriste u obavljanju energetske djelatnosti u cilju uravnoteženja uvjeta za sve energetske subjekte.

Članak 12.

Ovim člankom propisuje se način rada Agencije radi osiguravanja ravnomjerne i nepristrane primjene propisa kojima se uređuje rad energetske subjekata u obavljanju energetske djelatnosti. Propisuje se na koje odluke Agencije i u kojem roku nezadovoljna strana može uložiti prigovor Agenciji koji se također može uložiti i na rad operatora prijenosnog sustava i operatora distribucijskog sustava, te se propisuje da je Agencija dužna donijeti odluku o prigovoru u roku od 60 dana od dana primitka prigovora.

Članak 13.

Ovim se člankom određuje da Agencija ima nadležnosti koje su određene ovim Zakonom (čl. 9 -12), Zakonom o energiji i zakonima kojima se uređuje obavljanje pojedinih energetske djelatnosti.

Članak 14.

Ovim člankom određuje se da je Agencija samostalna u obavljanju svojih funkcija u skladu s ovim Zakonom i drugim zakonima.

Članak 15.

Stavkom 1. predlaže se da Agencijom upravlja Upravno vijeće koje se sastoji od pet članova među kojima je jedan predsjednik Upravnog vijeća.

Stavkom 2. određuje se da članove Upravnog vijeća, između kojih predsjednika i zamjenika predsjednika imenuje Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Ministarstva na vrijeme od pet godina, s mogućnošću još jednog izbora.

U stavku 3. određuje se koje akte donosi Upravno vijeće, a radi ostvarivanja ciljeva iz članka 4. ovoga Zakona.

Stavkom 4. se određuje da predsjednik Upravnog vijeća rukovodi radom Upravnog vijeća, a stavkom 5. da predsjednik Upravnog vijeća predstavlja i zastupa Agenciju te je odgovoran za zakonitost rada Agencije.

Stavkom 6. je predloženo da predsjednika Upravnog vijeća u vrijeme odsutnosti zamjenjuje njegov zamjenik.

Clanak 16.

Ovim se clankom u stavcima 1. i 2. utvrduju osnovne kvalifikacije clanova Upravnog vijeca: moraju biti državljani Republike Hrvatske, s prebivalištem u Republici Hrvatskoj, trebaju imati strucno znanje, sposobnost i radno iskustvo iz tehnickih, pravnih ili ekonomskih disciplina u djelatnosti s podrucja energetike s dobrim poznavanjem engleskog jezika, te se utvrduje koje osobe ne mogu biti birane za clana Upravnog vijeca.

Takoder se u stavku 3. utvrduje da se funkcija clana Upravnog vijeca obavlja kao isklucivo zanimanje.

Clanak 17.

U svrhu sprjecavanja sukoba interesa, propisuju se odredene zabrane za clanove Upravnog vijeca i clanove njihove uže obitelji.

Clanak 18.

Ovim se clankom propisuje da ce Vlada Republike Hrvatske razriješiti dužnosti clana Upravnog vijeca na njegov zahtjev te na prijedlog Ministarstva, a u slucaju nastupa okolnosti taksativno navedenih u stavku 1. ovoga clanka te se ureduje koja prava ima clan nakon razriješenja s dužnosti.

Nadalje, stavkom 5. ovoga clanka predvida se mogucnost da se Upravno vijece razriješi u cijelosti ako uzastopno i višekratno ne donosi odluke iz svojega djelokruga rada.

Clanak 19.

Stavkom 1. i 2. ovoga clanka odreduje se nacin rada Upravnog vijeca: sjednice Vijeca su javne. Vijece može odluciti da rješavanje nekih pitanja može biti zatvoreno za javnost.

Nadalje, propisuje se da u postupcima prema odredbama clanaka 10. i 11. ovoga Zakona Upravno vijece donosi odluke te nacin i postupak donošenja odluka (stavak 3 – 5).

Odreduje se da Upravno vijece donosi svoje odluke u pravilu na prijedlog ravnatelja Agencije, koji je dužan nazociti sjednicama, bez prava glasa.

Stavkom 7. propisuje se provođenje odluka Upravnog vijeca prisilnim putem ili putem druge osobe, ako se one dobrovoljno u ostavljenom roku ne izvrše.

Stavkom 8. ovoga clanka odredeno je da odluke Upravnog vijeca potpisuje predsjednik Upravnog vijeca, a clankom 9. ovoga clanka utvrduje se obveza Upravnog vijeca da svoje odluke objavljuje u Narodnim novinama, a pojedinačne odluke i akte u glasilu Agencije.

Stavkom 10. odreduje se primjena Zakona o ustanovama i Zakona o opcem upravnom postupku u svim pitanjima koja nisu uređena ovim Zakonom.

Clanak 20.

Ovim clankom propisuje se da ravnatelja Agencije imenuje Upravno vijece na osnovi javnog natjecaja na vrijeme od cetiri godine, s mogucnošću reizbora, prema uvjetima koji vrijede za clanove Upravnog vijeca, uz dodatni uvjet radnog iskustva na rukovodecim poslovima u energetskom sektoru u trajanju od najmanje tri godine.

Clanak 21.

Ovim clankom propisuje se da ravnatelj Agencije organizira i vodi strucni rad Agencije, a za svoj rad odgovara Upravnom vijecu Agencije. Nadalje, propisuje se da ravnatelj priprema prijedloge odluka za Upravno vijece, kao i onih odluka koje Upravno vijece treba razmotriti i predložiti na donošenje Vladi Republike Hrvatske, te se propisuje da je ravnatelj Agencije dužan nazociti sjednicama Upravnog vijeca, ako je pozvan na sjednicu.

Clanak 22.

Ovim clankom propisuje se koje pravne poslove Agencija ne može provesti bez suglasnosti Vlade Republike Hrvatske (svaki pravni posao u vrijednosti vecoj od polovine proračuna Agencije).

Clanak 23.

Ovim clankom propisuje se obveza tijela državne uprave da zatraže mišljenje Agencije na nacrt prijedloga zakona i drugih propisa koji se odnose na obavljanje energetskih djelatnosti.

Clanak 24.

Ovim clankom stavkom 1. i 2. propisuje se da Agencija ima vlastiti proračun koji se temelji na naknadama za obavljanje poslova regulacije.

Stavkom 3. određuje se da odluku o visini naknada donosi Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Upravnog vijeca, po pribavljenom mišljenju Ministarstva.

Clanak 25.

Ovim clankom određuje se da je Agencija dužna jednom godišnje podnijeti Vladi Republike Hrvatske izvješće o svom radu, s taksativno navedenim sadržajem izvješća u stavku 1. ovoga clanka, obvezu podnošenja izvješća na zahtjev Vlade (stavak 2.), te da je dužna prihvaceno izvješće objaviti na hrvatskom i engleskom jeziku (stavak 3.).

Clanak 26.

Utvrđuje se da stručne poslove Agencije vezane na uspostavu sustava i provođenje regulacije energetske djelatnosti, obavljaju radnici Agencije, na koje se primjenjuju opći propisi o radu, vezano uz ostvarivanje prava i obveza iz radnog odnosa te na koje se primjenjuju uvjeti iz clanka 17. ovoga Zakona.

Clanak 27.

Utvrđuje se obveza energetske subjekata za dostavljanje zatraženih podataka koji su Agenciji nužni za obavljanje poslova iz nadležnosti Agencije, a temeljem Zakona.

Stavkom 3. određuje se da je Agencija dužna odgovoriti u roku od 60 dana na pisani zahtjev energetske subjekta.

III KAZNENE ODREDBE

Clanak 28.

Utvrđuje se visina novčane kazne za energetske subjekte, odnosno za odgovorne osobe u slučaju nepoštivanja odredbi clanka 27. Zakona.

IV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Clanak 29.

Stavkom 1. određuje se rok u kojem je Ministarstvo dužno predložiti članove Upravnog vijeca i rok u kojem je Vlada Republike Hrvatske dužna imenovati predsjednika, zamjenika predsjednika i ostale članove Upravnog vijeca.

Stavkom 2. određuje se rok u kojem su imenovani članovi Upravnog vijeca dužni konstituirati Upravno vijeće.

Stavkom 3. određuje se da postojeće Vijeće za regulaciju energetske djelatnosti privremeno nastavlja obavljati regulaciju energetske djelatnosti do imenovanja Upravnog vijeca.

Clanak 30.

Određuje se rok u kojem je Agencija dužna podnijeti Vladi Republike Hrvatske Statut na odobrenje te se određuje da je Upravno vijeće dužno u roku od 10 dana od dana potvrde Statuta podnijeti prijavu za brisanje Vijeca za regulaciju energetske djelatnosti iz sudskog registra te izvršiti prijavu za upis Agencije u sudski registar ustanova.

Clanak 31.

Ovim clankom određuje se da članovi Vijeca za regulaciju energetske djelatnosti nastavljaju s radom na odgovarajućim poslovima kao radnici Agencije ili kao novoimenovani članovi Upravnog vijeca.

Stavkom 2. ovoga clanka propisuje se da se omogućuje radnicima neprofitne pravne osobe koja priprema i obavlja stručne poslove za Vijeće za regulaciju energetske djelatnosti da nastave s radom u Agenciji.

Clanak 32.

Ovim clankom određuje se da će Upravno vijeće raspisati natjecaj za ravnatelja Agencije u roku od 30 dana od dana potvrde Statuta.

Clanak 33.

Ovim clankom u stavku 1. određuje se da sve akte Vijeća za regulaciju energetske djelatnosti te sve zaprimljene zahtjeve, pismohranu i sredstva za rad, financijska sredstva, te sva druga prava i obveze preuzima Agencija kao pravna sljednica Vijeća za regulaciju energetske djelatnosti.

Stavkom 2. propisuje se da se podzakonski propisi Vlade Republike Hrvatske koji se odnose na rad i financiranje rada Vijeća za regulaciju energetske djelatnosti primjenjuju do stupanja na snagu novih propisa.

Clanak 34.

Ovim clankom propisuje se da sva rješenja o izdavanju i oduzimanju dozvola za obavljanje energetske djelatnosti, koja su izdana do dana stupanja na snagu ovoga Zakona, vrijede do isteka roka na koji su izdana.

Clanak 35.

Ovim se clankom propisuje da će se upravni i sudski postupci, zapoceti do dana stupanja na snagu ovoga Zakona, dovršiti prema propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovoga Zakona, a prema odredbama ovoga Zakona samo u slučaju ako je to povoljnije za stranku u postupku.

Clanak 36.

Ovim clankom određuje se da danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o regulaciji energetske djelatnosti («Narodne novine» br. 68/01 i 109/01).

Clanak 37.

Odredbom ovog clanka propisuje se da ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u Narodnim novinama.